

Resolusjoner

Oslo
Unge Høyre

Til: Oslo Unge Høyres Generalforsamling

Fra: Resolusjonskomiteen

Resolusjonskomiteen har behandlet alle innkomne resolusjoner og innstiller på å behandle to resolusjoner.

Resolusjonskomiteen innstiller på å behandle følgende resolusjoner:

1. Et sviktende sikkerhetsnett
2. Gjenopprett oljefondets funksjon

Et sviktende sikkerhetsnett

Fra: Helene Marie Pettersen Løken

Norge skal alltid være et av verdens beste land å bo i. I dag, i morgen, de neste årene, og fram til den dagen du trenger hjelp til å ta vare på deg selv. Velferdsstaten er vårt felles sikkerhetsnett, som skal stå klar til å ta deg imot når du får behov for det. Dessverre står velferdsstaten vår overfor flere utfordringer, som eldrebølgen og færre i arbeid. Skal sikkerhetsnettet holde, må velferdsstaten bli sterkere og mer bærekraftig.

Arbeid for alle

Den største forskjellen mellom folk i Norge er de som har en jobb å gå til, og de som ikke har det. For å bevare velferdsstaten må flere delta aktivt i arbeidslivet og flere må stå i jobb lenger. Samfunnet skal aldri gi opp de som kan arbeide. Enten du er ung, voksen, ufør, senior eller har en funksjonsnedsettelse, skal du få muligheten til å delta og føle at innsatsen din betyr noe. Da må det bli enklere for unge å få sin første jobb, og arbeidslivet må sørge for at alle som kan og vil bidra får en reell mulighet. Vi må tørre å stille krav og tilpasse systemet, slik at det alltid lønner seg å jobbe.

Oslo Unge Høyre vil:

- Gi flere muligheten til å komme ut i arbeid ved å sikre adgang til midlertidige ansettelser i alle yrker.
- Tilpasse Arbeidsmiljøloven slik at den tillater ungdom mellom 15 og 18 år å arbeide frem til midnatt, og ungdom under 15 år å arbeide noe mer enn to timer på skoledager.
- La kommunene selv bestemme hvorvidt det skal være tillatt med søndagsåpne butikker i hele eller deler av kommunen.
- Stille krav til arbeidsgivere i en ansettelsesprosess om at arbeidsgiver må svare alle jobbsøkere innen 45 dager.
- Beholde tredelingen av foreldrepermisjonen.
- Innføre karensdag, for å redusere sykefraværet.
- Fjerne formueskatten i sin helhet.
- Gi bedrifter et økonomisk insentiv til å ansette unge uføre, arbeidsføre seniorer og personer med funksjonsnedsettelser, for eksempel igjennom skattefradrag eller redusert arbeidsgiveravgift.

- Bevare sexkjøpsloven.
- Kreve at 5 prosent av nye statlige ansettelser skal være personer med funksjonsnedsettelse eller hull i CV-en.
- Øke bruken av gradert uføretrygd.
- Utvide aktivitetsplikten for sosialhjelpsmottakere slik at den omfatter alle.
- At pensjonssystemet skal sikre at det er lønnsomt å stå lenger i arbeid.
- Fjerne samordningsfellen, som sørger for at mange offentlig ansatte får lavere tjenstepensjon dersom de jobber etter at de har fylt 67 år.

Du skal glede deg til å bli gammel

Fremover vil antall personer over 79 år øke med over 15 000 hvert år frem mot 2030. I 2050 forventes det at omtrent 1 av 5 nordmenn vil være over 70 år, og i 2037 vil det for første gang være flere eldre enn unge i landet ifølge SSB. Det er først og fremst et gode for samfunnet at flere lever lengre, friskere og mer aktive liv enn noen gang før.

For å møte eldrebølgen må vi legge til rette for at flere kan bo hjemme lenger, og at omsorgstjenester holder høy kvalitet den dagen man får behov for det. Når man gjennom et langt liv har bidratt til samfunnet, skulle det bare mangle at man blir godt ivaretatt av det samme fellesskapet man har medvirket så mye til. Da må helse- og omsorgssektoren rustes opp, slik at du kan glede deg til å bli gammel.

Oslo Unge Høyre vil:

- Sikre bedre og mer effektiv styring av den skattefinansierte pengebruken i det offentlige helsevesenet, slik at ressursene i størst mulig grad kommer brukerne til gode.
- Styrke og utvide hjemmesykepleien, slik at eldre trygt kan bo lenger i eget hjem.
- Gjenetablere Eldreombudet som et selvstendig nasjonalt statsorgan, slik at eldre igjen får sitt eget talerør og vaktbikkje som passer på rettighetene deres.

- 71 • Flytte finansieringsansvaret for eldreomsorgstjenester til staten, for
72 å sikre mer rettferdig fordeling og likeverdige tjenester over hele
73 landet.
- 74 • Innføre fritt brukervalg i alle norske kommuner, slik at eldre kan
75 velge de tjenestene og tilbudene som passer dem best.
- 76 • Utrede en handlingsplan for å forhindre og redusere ensomhet blant
77 eldre, samt etablere ordninger som reduserer ensomhet ved å
78 involvere frivillige- og ideelle aktører.
- 79 • Sørge for at maten som serveres på sykehjem i all hovedsak er
80 næringsrik, og legge til rette for at flere sykehjem får sitt eget
81 kjøkken.
- 82 • Prioritere flyktninger og innvandrere med godkjent
83 helsefagligkompetanse slik at de raskt kan styrke bemanningen i
84 helse- og omsorgssektoren.
- 85 • Sørge for rask språkopplæring, tilrettelegging og
86 godkjenningsprosesser for flyktninger og innvandrere med godkjent
87 helsefagligkompetanse.
- 88 • Etablere nasjonale bruker- og pårørendeundersøkelser for alle
89 omsorgsinstitusjoner.

90

Gjenopprett oljefondets funksjon

Fra: Matias Atowo Nasset

Norge finansierer i dag hver fjerde krone i statsbudsjettet med Statens pensjonsfond utland (Oljefondet). Det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet har økt med 43 prosent siden 2021. Et børsfall på 20 prosent ville gitt et kutt i statsbudsjettet på 120 mrd. kroner dersom tre prosent av oljefondet ble brukt til å finansiere statsbudsjettene. Dette gjør statsfinansene sårbare og eksponert for unødvendig risiko.

Handlingsregelen på tre prosent ble laget for å sikre ansvarlighet, men i dag fungerer den som en norm for maksimal bruk. Det gir politikere feil insentiver: så lenge bruken er under tre prosent, oppfattes det som ansvarlig. Resultatet er at nye utgifter lettere finansieres gjennom økt oljepengebruk enn ved reelle prioriteringer i statsbudsjettet.

Unge Høyre foreslår allerede å stramme inn handlingsregelen. Men vi trenger også et tak på hvor stor andel av statsbudsjettet som kan finansieres med oljepenger. Uten en slik begrensning vil oljepengebruken fortsette å øke i takt med fondets verdi, selv når økonomien går godt.

Derfor bør også oljepengebruken i større grad knyttes til konjunktursituasjonen, slik daværende finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen fremhevet da handlingsregelen ble innført i 2001: Staten skulle bruke mer oljepenger når økonomien gikk dårlig og mindre når økonomien gikk godt. I dag følges ikke denne normen. Dermed risikerer vi å øke inflasjon og renter i oppgangstider, samtidig som vi ikke har tilstrekkelig handlingsrom i nedgangstider. Å gjøre oljepengebruken mer konjunkturstyrt er å gjenopprette regelens egentlige funksjon: å stabilisere norsk økonomi over tid.

Men selv med en strammere handlingsregel og bedre konjunkturtilpasning kan statsbudsjettet bli rammet av kortsiktige svingninger i kapitalmarkedene. Når regjeringen legger frem budsjettet, tar de utgangspunkt i verdien av fondet ved utgangen av juni hvert år. Store utslag i aksjemarkedet eller kronekursen kan derfor gi brå endringer i hvor mye oljepenger det er mulig å bruke, selv om fastlandsøkonomien er uendret.

For å dempe slike svingninger bør det opprettes et «bufferfond». Dette vil fungere som en liten, regelstyrt støtdemperkonto. Når økonomien går godt og avkastningen er høy, overføres en andel av oljepengebruken til bufferfondet. I svakere tider kan staten trekke på bufferet for å unngå brå kutt i statsbudsjettet. Bufferfondet må naturligvis kun kunne brukes for å jevne ut slike kortsiktige utslag, ikke til å finansiere varige utgiftsøkninger.

Oslo Unge Høyre vil:

- Innføre et tak på hvor stor andel av statsbudsjettet som kan finansieres av Oljefondet.
- Stramme inn handlingsregelen slik at bruken i normalår ikke overstiger 2,5 prosent.
- Vurdere å innføre et «bufferfond» som kan brukes til å jevne ut store svingninger i kapitalmarkedet og dermed redusere sårbarheten i statsfinansene.
- Knytte oljepengebruken tettere til konjunktursituasjonen, særlig strengere rammer i år med høykonjunktur.
- Ikke tillate å øke den reelle oljepengebruken i år med høykonjunktur.
- Prioritere investeringer som styrker Norges langsiktige konkurransekraft, særlig innen infrastruktur, innovasjon og grønn omstilling.

- 151 • Innføre krav om at nye utgifter i hovedsak skal dekkes gjennom
152 omprioriteringer, ikke gjennom økt oljepengebruk.
- 153 • Øke transparensen i hvordan oljepengene brukes, for eksempel
154 gjennom en årlig «oljepengeregnskap»-rapport som synliggjør hvor
155 stor andel som går til forbruk sammenlignet med investeringer.
156